

Ivan Koprić i Polonca Kovač

EUROPEAN ADMINISTRATIVE SPACE: SPREADING STANDARDS, BUILDING CAPACITIES, NISPAce, 2017., pp. 268.

Knjiga „European Administrative Space: Spreading Standards, Building Capacities“ predstavlja zbirku radova uglednih stručnjaka u kojima se bave problematikom Europskog upravnog prostora, a koji su bili inicijalno predstavljeni na godišnjoj konferenciji NISPAce (The Network of Institutes and Schools of Public Administration in Central and Eastern Europe) održanoj 2016.g. u Zagrebu, Republika Hrvatska. Navedena knjiga izašla je 2017.g. u izdanju NISPAce Press, Bratislava, uz potporu Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu te ima ukupno 268 stranica. Urednici ovog izdanja su: prof.dr.sc. Ivan Koprić, Sveučilište u Zagrebu te prof.dr.sc. Polonca Kovač, Sveučilište u Ljubljani. Na samom početku knjige nalazi se „Sadržaj“ (str. 5.-6.). Potom slijedi središnji dio knjige podijeljen na dva dijela: „Part A: European Administrative Space in Eastern and Western Europe“ (str. 7.-112.) i „Part B: Developing Components of Common Administrative Space in Eastern Europe“ (str. 113.-266.). Na samom kraju knjige nalazi se „Popis autora“ (str. 267.-268.).

Europski upravni prostor prema shvaćanju autoriteta iz područja javne uprave ponajprije predstavlja prostor zajedničkih standarda i načela na kojima se temelji djelovanje i organiziranje tijela javne uprave kako zemalja članica Europske unije tako i upravnih tijela same EU, a koji svoje utemeljenje ima u pravnim pravilima i praksi, ali je isto tako osnažen i legitimnim očekivanjima samih građana te drugih subjekata na području Eurposke unije da će na cijelom tom području uživati jednaku zaštitu svojih prava i kvalitetu pružanja javnih usluga.

Prvi dio knjige „Part A: European Administrative Space in Eastern and Western Europe“ (str. 7.-112.) Počinje sa uvodnim poglavljem prof.dr.sc. Kovač u kojem, između ostalog, daje sumarni pregled radova koji su sadržani u ovoj knjizi. Nakon toga najprije slijede radovi uglednih znanstvenika sa područja upravne znanosti koji nam nude cjeloviti teorijski okvir pojma europskog upravnog područja te njegov razvoj, glavna načela i standarde, uz opasku da u obzir svakako treba uzeti i društveno-politički kontekst kao i protek vremena pri implementiranju istih u javne uprave zemalja jugoistočne Europe. Potom se pozornost posvećuje konceptu više-razinskog upravljanja koji postaje karakterističan za EU, budući da provedba, ali i samo oblikovanje njenih javnih politika ovisi o djelovanju kako institucija na nadnacionalnoj razini, tako i onih na nacionalnoj i subnacionalnoj razini uz sudjelovanje i drugih relevantnih nevladinih subjekata. S obzirom na takvu složenu strukturu odnosa i subjekata u postupku oblikovanja i provedbe javnih politika nužno se postavlja i pitanje njihove koordinacije. Prvi dio knjige završava sa konkretnom studijom vezanom uz napore Republike Srbije da reformira svoju javnu upravu

u skladu sa europskim vrijednostima i načelima na svome putu ka punopravnom članstvu u Europsku uniju.

Drugi dio knjige „Part B: Developing Components of Common Administrative Space in Eastern Europe“ donosi nam pregled „razvojnih komponenti“ europskog upravnog prostora. Najprije se razmatra utjecaj politike na sustav javne uprave. To se čini kroz prizmu procesa organizacijskog učenja pojedinih djelova javne uprave kako bi se uskladili sa promjenama u političkoj okolini. Potom nam slijedi studijski slučaj u kojem se komparira Republika Hrvatska sa Nizozmeskom glede transparentnosti i djelovanja poreznog sustava, uz istovremeno istraživanje upravnih kapaciteta Republike Hrvatske i njihovog razvoja kako bi se uspješno implementiralo kako pravo EU, tako i preporuke OECD-a vezane za ovo područje. Nadalje, slijede dva rada u kojima se daje pregled stanja vezanog za područje ljudskih potencijala, najprije osposobljavanja i usavršavanja javnih službenika u Gruziji, a zatim i problematika vezana uz profesionalnost i motivaciju javnih službenika u Bjelorusiji. Potom se pozornost pridaje transparentnosti u djelovanju javne uprave u Sloveniji i to kroz prizmu zakonodavnog okvira, ali i upravno sudske prakse u ovom području. Nakon toga se obrađuje tema vezana uz alternativne načine rješavanja upravnih sporova, uloga suradnje, dijaloga, ali i medijacije na ovom području, uz pregled nekih rješenja u komparativnom zakonodavstvu. Naposljetku, u završnom radu drugog dijela ove knjige obrađuje se tematika konteksta upravnih organizacija zajedno uz problematiku upravne koordinacije koja je nužna za postizanje ciljeva harmonizacije i usklađenosti.

Navedeni naslov predstavlja značajan doprinos kako teoriji tako i praksi kada je u pitanju razumijevanje i djelovanje europskog upravnog prostora. Posebice je to značajno ako uzmemo u obzir izuzetan značaj usklađenosti djelovanja javnih uprava država članica EU u oblikovanju i provedbi javnih politika Unije, ali isto tako i u zaštiti temeljnih prava građana. Stoga, opravdano je zaključiti kako o pravilnom funkcioniranju onoga što nazivamo europski upravni prostor zapravo ovisi i sudbina Unije, odnosno ispunjenje njenog cilja i svrhe postojanja.

Vedran Zlatić